

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การให้การศึกษาแก่ผู้บกพร่องทางสติปัญญา
ในกระแสดการเปลี่ยนแปลง

ชื่อผู้เขียน นายณิสิต เวทโอสถ

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผุ้ช่วยศาสตราจารย์ยงยุทธ เปลี่ยนผดุง ประธานกรรมการ

ผ^๒ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ต^๒สิ^๒ต^๒ ด^๒วงสา กรรมการ

อาจารย์ ดร. อมา ดวงษา กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายการให้การศึกษาแก่ชุมชนของสถาบัน
พระพุทธศาสนา ในกระแสการเปลี่ยนแปลง โดยมีวัดเป็นตัวแทนและความสอดคล้องในการให้การ
ศึกษากับวิถีชีวิตของชุมชน การวิจัยเป็นแบบเชิงคุณภาพ ก่อนการวิจัยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและประเด็นที่จะใช้เก็บข้อมูล
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ การสังเกตแบบมีและ
ไม่มีส่วนร่วม และการสนทนากลุ่ม ข้อมูลได้รับการตรวจสอบจากสมบูรณณ์และแยกแยะตามประเด็น
เพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ แล้วทำการวิเคราะห์โดยใช้กรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ ผลการวิจัย
สรุปได้ดังนี้

1. วัดยังคงมีบทบาทในการให้การศึกษากับชุมชนทั้งในด้านธรรมและวิชาสามัญ โดยผ่านโรงเรียนพระปริยัติธรรมที่วัดตั้งขึ้น การศึกษานี้เป็นแบบในระบบ ส่วนการศึกษานอกระบบนั้น วัดยังทำหน้าที่ซึ่งมีมาแต่เดิม คือ การเป็นที่พึ่งทางใจ โดยการสอนธรรมหรือการเทศนา รวมถึงการผ่านพิธีกรรมหรือประเพณีต่าง ๆ ที่พระเป็นองค์ประกอบสำคัญ นอกจากนี้ยังให้การศึกษาโดยการจัดตั้งห้องสมุดให้คนทั่วไปได้ศึกษารวมด้วย

2. ความสอดคล้องในการให้การศึกษากับวิถีชีวิตของชุมชนของวัดในปัจจุบัน ในส่วนของ การให้การศึกษาแบบในระบบ ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและสถานะการเปลี่ยนแปลงของชุมชน เพราะ คนเกิดน้อยลง และพ่อแม่นิยมให้บุตรหลานเรียนในโรงเรียนของรัฐหรือเอกชนมากกว่า สำหรับการให้การศึกษาทางล้อมหรือแบบนอกระบบ วัดยังคงเป็นที่ต้องการและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของ ชุมชน โดยเฉพาะการเป็นที่พึ่งทางใจและการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ บทบาทนี้เป็นการให้ การศึกษาด้านธรรม ความเชื่อ และเป็นการกล่อมเกลาทางวัฒนธรรมด้วย